پرونده

داعش دست پرورده ترکیه و عربستان

با تشدید جنایات گروه تروریستی داعش در عراق، سایت آذری‌ها از حمایت این گروه توسط برخی کشورهای منطقه پرده برداشت. این سایت در گزارشی نوشته است که ترکیه و عربستان از حامیان اصلی این گروه به شمار می‌روند.

به گزارش سایت آذری‌ها، گروه تروریستی دولت اسلامی شام و عراق (داعش) گروهی سلفی-وهابی شناخته می‌شود که قائل به فعالیت‌های جهادی است. این گروه که از القاعده جدا شده است با حمایت‌های مالی و اطلاعاتی عربستان اداره می‌شود. نیروهای اطلاعاتی عربستان به هنگام اشغال استان موصل در شمال عراق، در صفوف این گروه به هدایت رهبران آن می‌پرداختند. به نوشته این سایت، یاسین القاضی (سرمایه‌دار سعودی) از مهم‌ترین حامیان مالی داعش به شمار می‌رود. القاضی در عین حال از هسته‌های تروریستی مشابه در ترکیه نیز حمایت می‌کند. وی پس از عملیات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، در لیست سیاه اف. بی. ای به عنوان حامی مالی گروه‌های تروریستی و جهادی قرار گرفت. وی همچنین سابقه حمایت از گروه‌های جهادی در بوسنی و نیز حماس را دارد.

■ استانبول مرکز داعش

این سایت در ادامه گزارش خود آورده است که سازمان اطلاعات و امنیت ترکیه (میت) در سال‌های گذشته شبه نظامیان چچنی را در رأس داعش قرار داد و عملیات آنها از قرارگاه میت در محله لاله لی استانبول مدیریت می‌شد. به گزارش آذری‌ها، نیروهای چچنی از سال‌ها پیش تحت حمایت ترکیه قرار داشتند، اما این بار در راستای تغییر کاربری وظایف دیگری به آنان محول شد. تمام فعالیت‌های داعش از سوی این افراد مدیریت و هماهنگی می‌شود. این سایت در ادامه نوشت: در طول چند سال گذشته دروازه‌های مرزی قره قمیش و آقچه قلعه واقع در مرز سوریه و ترکیه درطول ۲۴ ساعت برای عبور و مرور و انتقال نیرو و تجهیزات به داخل سوریه و اردوگاه‌های داعش مشغول به کار بودند. اعضای داعش جهت تهیه لوازم و ارزاق به منطقه قاضیان تپه ترکیه نیز رفت و آمد می‌کردند. آن گونه که در ویدئوها و تصاویر منتشره از داعش دیده می‌شود، مواد خام سلاح‌های شیمیایی از ترکیه خریداری شده بود.

■ اشغال موصل

سایت آذری‌ها در گزارش خود نوشت که بعد از اشغال موصل به دست داعش، عدنان سراج نماینده پارلمان عراق در گفت‌وگو با شبکه العالم گفت: «در پشت پرده این عملیات، ترکیه و عربستان سعودی قرار دارند.» به گفته وی، رهبران داعش در ترکیه زندگی می‌کنند و مورد حمایت این کشور قرار دارند. نخست وزیر و رئیس استخبارات ترکیه رأساً با حامیان مالی آن در ارتباط هستند. دولت ترک با ارسال سلاح، مهمات و موشک تحت نظارت میت و گشودن چتر حمایت بین‌المللی از داعش حمایت کرده است.

■ اشغال کنسولگری ترکیه نمایش تئاتر است

این سایت درباره اینکه چرا به رغم حمایت ترکیه از داعش کنسولگری این کشور در موصل اشغال شده چند فرضیه را مطرح کرده است. فرضیه اول، بخشی از تحلیلگران ترک معتقدند که داعش خصومت و درگیری با ترکیه ندارد. اما جهت اعلام اقتدار و حاکمیت خود در منطقه و نشان دادن فروریزی نظم سیاسی و دیپلماتیک سابق، دیپلمات‌های ترکیه را اسیر کرده است. بر اساس این نظر دیپلمات‌ها با پادرمیانی طارق هاشمی، معاون سابق نخست وزیر عراق که به ترکیه پناهنده شد، به زودی آزاد می‌شوند. نظر دیگر به رد گم کنی ترکیه اشاره دارد. بر طبق این نظریه داعش در حال رشد و شکوفایی است و ترکیه برای برائت جستن از داعش در نزد افکار عمومی از چنین گروگان‌گیری استقبال می‌کرد. حداقل سود داعش برای ترکیه کشتار و تصفیه مناطق شیعه نشین منطقه و به قیادت در آوردن آنان است. گروهی دیگر مانند برخی نمایندگان مجلس ترکیه به سیاست‌های متوهمانه و غلط وزارت خارجه ترکیه اشاره می‌کنند. طبق نظر آنها گروه‌های جهادی و بنیادگرا دیر یا زود روی دست بنیان گذاران خود بلند می‌شوند. مانند القاعده که ساخته امریکا بود ولی در نهایت تبدیل به دشمنی سرسخت برای این کشور شد. ناصر حاجی منصور از اعضای رده بالای حزب اتحاد دموکراتیک که شاخه‌ای از پ. ک. ک در شمال سوریه است و ماه‌ها با داعش و جبهه النصره درگیری نظامی داشت پس از اشغال کنسولگری ترکیه در موصل گفت: «این اقدام تنها یک نمایش تئاتر است». وی در خصوص مأموران حفاظت از مقبره سلطان سلیمان، پادشاه عثمانی که در سوریه قرار دارد، گفت: «سربازان ارتش ترکیه که برای پاسداری به این منطقه می‌روند برخی اطلاعات و مدارک و همچنین تجهیزات نظامی را به نفع داعش رد و بدل می‌کنند». وی به روزنامه جمهوریت ترکیه گفت که حکومت اردوغان از داعش برای مقابله با کردهای سوریه و به طور مشخص شاخه نظامی اتحاد دموکراتیک و همچنین علیه بشار اسد، رئیس جمهور سوریه استفاده و حمایت می‌کند.

خبر

شوک گازی روسیه به اوکراین

بزرگترین شرکت روسی فعال در زمینه تولید و صادرات گاز از شرکت «نفت و گاز اوکراین» به دلیل عدم پرداخت بدهی ۴/۵ میلیارد دلاری در ازای خرید گاز به دادگاه داوری استکهلم شکایت و اعلام کرد که از این زمان به بعد تنها در صورت تسویه حساب کامل بدهی طرف اوکراینی به این کشور گاز انتقال خواهد داد.

به گزارش فارس به نقل از «نووستی»، شرکت «گازپروم» روسیه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که از شرکت «نفت و گاز اوکراین» به دلیل عدم پرداخت بدهی ۴/۵ میلیارد دلاری در ازای خرید گاز طبیعی به دادگاه داوری استکهلم شکایت کرده است. در این بیانیه یادآوری شده است که ارائه این طرح شکایت به دادگاه استکهلم در رابطه با عدم انجام تعهدات مالی شرکت نفت و گاز اوکراین بر اساس قرارداد منعقده بین دو طرف در سال ۲۰۰۹ و همچنین عدم پرداخت بدهی‌های معوقه در ازای خرید گاز طبیعی روسیه است. در مقابل «آندری کوبولیف» رئیس شرکت «نفت و گاز اوکراین» نیز در پایان مذاکرات سه جانبه شب گذشته بین روسیه- اوکراین و نماینده اتحادیه اروپا در کی‌یف، اعلام کرد که این شرکت خود را برای مراجعه به دادگاه داوری استکهلم و درخواست رسیدگی به قرارداد گازی منعقده با طرف روسی آماده کرده است. در همین حال شبکه خبری سی ان ان هم گزارش داد که روسیه طبق هشدار قبلی و پس از اینکه کی‌یف روز دوشنبه بدهی گازی‌اش را پرداخت نکرد، اقدام به قطع صادرات گاز به این کشور کرد. روسیه پیش از این چندین بار نسبت به قطع گاز اوکراین هشدار داده بود. در آخرین این هشدارها، رئیس گازپروم گفته بود اگر کی‌یف تا ساعت معینی از روز دوشنبه ۲۶ خرداد ماه به حساب این شرکت پول واریز نکند، صادرات گاز به این کشور نیز به صفر خواهد رسید.

خبر

«جمعه قیام» در بحرین

انقلابیون بحرینی که در اعتراض به تداوم نگه داشتن پیکر شهید «عبدالعزیز العبار» برنامه‌های اعتراض آمیزی علیه «آل خلیفه» را آغاز کرده‌اند، جمعه آینده را «جمعه قیام» نامگذاری کردند.

به گزارش فارس، جریان «وفاق بحرین» روز دوشنبه با انتشار بیانیه کوتاهی در صفحه رسمی خود در شبکه اجتماعی «توئیتر»، جمعه آینده را جمعه «قیام» نامید و مردم بحرین را به شرکت در تظاهرات گسترده آن دعوت کرد. بر اساس این گزارش، قرار است انقلابیون بحرینی ضمن شرکت در نافرمانی مدنی روز چهارشنبه، در برنامه حرکت دسته جمعی به سوی مجتمع پزشکی السلمانیه در روز پنج‌شنبه آینده نیز شرکت کنند.

گزارش یک

همزمان با شروع مذاکرات ایران و ۵+۱

ظریف: فتوای رهبری عینی‌ترین تضمین هسته‌ای است

وزیر امور خارجه کشورمان در بدو ورود به وین ضمن ابراز امیدواری درباره ورود واقع‌بینانه ۵+۱ به این دور از مذاکرات اعلام کرد که در مسیر نزدیک شدن دیدگاه طرفین و حصول به یک توافق جامع فتوای مقام معظم رهبری در مورد تحریم ساخت سلاح هسته‌ای عینی‌ترین تضمین ایران است.

محمدجواد ظریف، روز گذشته بعد از ورود به وین ابتدا با کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا یک ناهار کاری داشت و سپس نشست سه‌جانبه‌ای بین ایران، امریکا و این مسئول اروپایی برگزار شد که مقدمه‌ای بود بر آغاز دور جدید مذاکرات که از امروز شروع می‌شود. ظریف در بدو ورود به وین در جمع خبرنگاران درباره نگارش متن پیش‌نویس توافق گفته بود که احساس می‌کند این امکان وجود دارد که بشود پیش نویس را تدوین کرد و حتی در جلسات قبل نیز این امکان وجود داشت.

وی تأکید کرد: از پایان این دور از مذاکرات یک ماه فرصت داریم و اگر آمادگی از سوی طرف مقابل وجود داشته باشد ما نیز آماده هستیم کار نگارش را آغاز کنیم. شاید اینها سخنانی تکراری باشند و جدیدترین گفته‌های ظریف را می‌توان اظهاراتی دانست که روبه‌روی خبرنگاران و عکاسانی که برای گرفتن تصویر به اتاق ظریف و تیم هسته‌ای در هواپیما رفته بودند، بیان کرد. ظریف که در حال مطالعه متنی در لپ تاپ بود، گفت: مقاله خوبی را عده‌ای از علمای قم نوشته‌اند که مبنای فقهی فتوای مقام معظم رهبری به فتاوای شیخ طوسی و هزار سال پیش درباره حرمت استفاده از سلاح‌های سرد که در آن زمان وجود داشته باز می‌گردد. ظریف با اشاره به اینکه برای نزدیک کردن دیدگاه‌ها همواره راه حلی وجود دارد بیان کرد: برای ما فتوای مقام معظم رهبری عینی‌تر از هر چیزی است. البته قانون گذاری نیز می‌توان کرد و مبانی فقهی را می‌توان به مبانی قانونی تبدیل کرد. از نکات قابل توجه این دور از مذاکرات، حضور رسمی ویلیام برنز، معاون وزیر خارجه امریکا و نفر دوم وزارت خارجه این کشور است.

ویلیام برنز در دوره‌های قبلی مذاکرات هسته‌ای ایران و ۵+۱ نماینده امریکا در مذاکرات بوده است و از جمله کارشناسان ارشد این وزارت‌خانه در موضوع ایران است. گفته می‌شود برنز صرفا در نشست جداگانه با ایران که دیروز عصر با حضور کاترین اشتون صورت گرفت حضور داشته و در مذاکرات رسمی با ۵+۱ حضور نمی‌یابد. اما او در وین به سر می‌برد و از تیم مذاکره‌کننده کشورش به سرپرستی وندی شرمن در مذاکرات پشتیبانی می‌کند. هیلاری کلینتون، وزیر خارجه پیشین امریکا اخیرا در کتابی که منتشر کرده است اعلام کرده که ویلیام برنز و جیک سالیوان همواره در مذاکرات هسته‌ای ژنو و وین در پشت پرده حضور داشته‌اند اما از نگاه رسانه‌ها و خبرنگاران خود را پنهان نگه می‌داشتند. رویترز در ادامه می‌نویسد: امریکا با اعزام دیپلمات کارکشته خود به وین درصدد از بین بردن مشکلات در مذاکرات هسته‌ای با ایران است. با این حال خبرگزاری فرانسه در تحلیلی در زمینه گفت‌وگوهای وین نوشت که دور پنجم مذاکرات در حالی ادامه شروع شده که طرفین هنوز بر سر موارد اصلی اختلاف دارند. یک دیپلمات غربی که مایل به افشای نامش نبود، در همین رابطه اظهار داشت: «کارهای زیادی است که باید صورت بپذیرد. نگاه اجمالی برای یافتن راه حل وجود دارد ولی همگی شکننده هستند.»

این خبرگزاری «میزان غنی‌سازی اورانیوم» را از جمله عمده‌ترین موارد مورد بحث در این دور از مذاکرات نام نهاد. برخی کارشناسان بر این باورند که تمدید گفت‌وگوها نیز در دستور کار طرفین قرار دارد. «مارک هیبس»، کارشناس اندیشکده کارنگی دراین باره به خبرگزاری فرانسه گفت: «ایران و قدرت‌های جهانی در حال آماده کردن پیش نویس جهت تمدید زمان مذاکرات برای مدت طولانی‌تری هستند.»

توماس پیکرینگ در گفت‌وگویی تلفنی با سفیر سابق امریکا در سازمان ملل متحد به شبکه خبری بلومبرگ گفت: «آنها کار سختی در پیش رو دارند. اختلافات زیادی بین طرفین است و البته آنها مصمم به یافتن راه حل هستند. طرف‌های درگیر با فشارهای سیاسی داخلی در این راه نیز مواجه هستند.»

■ امکان نوشیدن جام زهر از سوی امریکا

خبرگزاری رویترز در آستانه برگزاری دور جدید مذاکرات ایران و گروه ۵+۱ در گزارشی تحلیلی نوشت: اکنون باراک اوباما رئیس جمهور امریکا ممکن است مجبور به نوشیدن جام زهر در مذاکره با ایران شود چون چنین اقدامی بهتر از این است که شاهد ادامه هرج و مرج در خاورمیانه باشد. رویترز در ادامه گزارش خود آورده است: به بیان صریح‌تر امریکا هم‌اکنون در چند جبهه در حال جنگیدن است اما در هیچ کدام از این جبهه‌ها به پیروزی نرسیده است. باراک اوباما و امریکا ممکن است مجبور به نوشیدن جام زهر خود شوند و در مورد برنامه هسته‌ای ایران و تحریم‌های اقتصادی علیه این کشور تصمیم بگیرند چون این کار بهتر از این است که شاهد ادامه ناآرامی در خاورمیانه باشند.» به گزارش رویترز، رادیکال تندروهای اسلام‌گرا در سوریه شکست خورده‌اند و دولت بشار اسد در جای خود باقی مانده است. لیبی نیز در مسیر تبدیل شدن به یک کشور شکست خورده قرار دارد. همچنین بخش‌های زیادی از عراق در دست شورشیان قرار دارد. سیاست امریکا در منطقه خاورمیانه تنها منجر به کشتارهای بیشتر شده است. در نقاط دیگر نیز همچون وضعیت امنیتی در نیجریه و دیگر نقاط غرب آفریقا شرایط بدتر شده است. خشونت در افغانستان، پاکستان، یمن و شرق آفریقا ادامه دارد و این مناطق هنوز بی‌ثبات هستند و در خاورمیانه نیز از بسیاری از مبارزان ضدامریکایی حمایت می‌شود. این خبرگزاری در ادامه گزارش خود آورده است: امریکا در مناقشه با روسیه بر سر اوکراین و همچنین با چین بر سر آب‌های جنوب و شرق این کشور گرفتار شده است و در این میان لازم است که دولت اوباما روابط خود را حداقل با چند تن از مخالفانش بهبود بخشد تا بتواند روی پیروزی در جبهه‌هایی که واقعا برایش مهم است تمرکز کند. بنا بر نظر تحلیلگر رویترز اکنون با توجه به برگزاری دور جدید مذاکرات هسته‌ای ایران فرصتی ایجاد شده است تا امریکا بتواند مناقشاتش را با ایران کاهش دهد و بر روی برقراری دوباره امنیت در عراق و سوریه به علاوه مبارزه با تهدید شورشیان در افغانستان، یمن، شرق و شمال آفریقا متمرکز شود. این خبرگزاری انگلیسی در ادامه نوشت: امضا کردن هر توافقی با ایران می‌تواند برای روسای جمهور امریکا تلخ باشد. دشمنی میان این دو کشور فراتر از مسئله هسته‌ای است و در واقع به مسئله گروگان‌گیری سال ۱۹۷۹ در تهران و برکناری محمد مصدق نخست‌وزیر ایران در سال ۱۹۵۳ باز می‌گردد. رویترز علاوه بر این متذکر شد: ایران می‌تواند نقش مؤثری در حفظ عراق بازی کند. شاید هیچ فرصت دیگری بهتر از این لحظه برای رسیدن به یک توافق وجود نداشته باشد. شاید تحریم‌هایی که امریکا علیه ایران اعمال کرده این کشور را به پای میز مذاکره کشانده اما به نظر می‌آید که این تحریم‌ها نیز اکنون در حال فرسوده شدن هستند. بر اساس این گزارش صادرات نفت و میعانات ایران در حال افزایش است. روسیه و چین که وابسته به ذخایر انرژی هستند در حال حاضر اختلافات‌شان با امریکا شدت پیدا کرده است حتی همسایگان عرب سنی ایران شامل کویت، امارات متحده عربی و عربستان اعلام کرده‌اند که خواستار بهبود روابط با تهران هستند.

گزارش ۲

اعلام آمادگی جان‌کری برای مذاکره دوجانبه

معاون وزیر خارجه: نیازی به مذاکره با امریکا بر سر عراق نداریم

ادامه از صفحه یک

■ وحشت‌آفرینی داعش

در حالی که هر لحظه اخبار ضد و نقیضی از تحولات میدانی عراق منتشر می‌شود، تروریست‌های داعش با انواع تهدیدها و اقدامات خشونت‌آمیز درصدد ایجاد وحشت و رعب هستند و امریکا و بعضی کشورهای غربی نیز با خارج کردن بعضی کارمندان سفارت خود به نظر می‌رسد به دنبال ایجاد خلأ امنیتی هستند که بیش از پیش به وحشت‌آفرینی تروریست‌ها کمک می‌کند.

منابع خبری روز دوشنبه اخباری ضدونقیض درباره تسلط تروریست‌های داعش به شهر تل‌عفر واقع در شمال عراق منتشر کردند. بعضی منابع گزارش دادند این شهرک که در استان نینوا است عصر روز دوشنبه به تصرف نیروهای داعش درآمد. اکثر ساکنان تل عفر ترکمن‌های شیعه هستند و تصرف این منطقه به منزله نخستین منطقه شیعه‌نشین است که به تصرف اعضای داعش درآمده است، این در حالی است که سعد معن سخنگوی وزارت کشور عراق در مصاحبه با سایت المسله اعلام کرد نیروهای امنیتی کاملاً اوضاع را در منطقه تل‌عفر تحت کنترل خود دارند و اخباری مبنی بر اینکه این منطقه به دست تروریست‌ها افتاده است، صحت ندارد. وی با بیان اینکه نیروهای امنیتی روز گذشته با حمله‌ای به این منطقه برخورد کردند، اعلام کرد که نیروهای نظامی بیشتری وارد تعدادی از مناطق تل‌عفر شده‌اند. در تحولی دیگر «فرحان فتیخان» فرماندار منطقه القائم در استان الانبار عراق اعلام کرد که عوامل گروه تروریستی دولت اسلامی عراق و شام موسوم به داعش به مناطق «الرمانه» و «الکرابله» واقع در غرب این استان نفوذ کرده‌اند. وی همچنین تصریح کرد که داعش چند مرکز پلیس در این مناطق را تحت اشغال خود درآورده است. از سوی دیگر یک منبع در پلیس عراق اعلام کرد که نیروهای امنیتی با کمک عشایر، بخش‌های گسترده‌ای از دو منطقه الکرابله و الرمانه در منطقه القائم در غرب الانبار را پس از چند ساعت کنترل افراد مسلح بر آنها مجدداً تحت سیطره خود درآوردند. این منبع که خواست نامش فاش نشود، گفت: این عملیات به کشته شدن هفت تن از اعضای داعش و زخمی شدن ۱۷ تن دیگر انجامید. ابوعبد نعیمی، سخنگوی رسمی انقلابیون عشایر عراق نیز در گفت‌وگو با العربیه از آغاز پیشروی انقلابیون عشایر به سمت بغداد برای مقابله با تروریست‌ها خبر داد. در همین حال خبرگزاری بصره به نقل از یک منبع نظامی در عراق گزارش داد: نیروی هوایی ارتش عراق با به دست آوردن اطلاعات دقیق خانه‌ای که ابوبکر بغدادی، رهبر گروه دولت اسلامی عراق و شام (داعش) در آن مستقر بود، هدف قرار داده و هنوز خبر دقیقی دربار سرنوشت بغدادی منتشر نشده است. از طرف دیگر، شبکه خبری سی‌ان‌ان به نقل از یک منبع در سازمان اطلاعات عربستان ادعا کرد که ارتش عراق یک بار دیگر و به منظور مقابله با آمادگی تروریست‌های داعش برای یورش به بغداد، از یک پایگاه نظامی در بعقوبه عقب‌نشینی کرد. سی‌ان‌ان به نقل از این منبع که به هویت وی اشاره‌ای نشده است، ادعا کرده است که گردان‌های داعش به صورت عمدی شهر سامرا را محاصره کرده است تا از توان خود برای حرکت به سمت بغداد محافظت کند. ..هم‌اکنون دو گردان که به صورت بسیار عالی مجهز شده‌اند و هدف اصلی آنها پیشروی به سوی بغداد است در بعقوبه مستقر هستند. وی مدعی شده است که پایگاه اصلی ارتش عراق در بعقوبه مورد هجوم داعش قرار گرفته است، هدف داعش درگیر شدن با خط دفاعی فرودگاه بغداد و رسیدن به ناحیه‌ای است که خمپاره‌های شلیک شده بتوانند به محله‌های شمالی بغداد اصابت کنند. در مقابل منابع رسانه‌ای گزارش دادند، نیروهای دولتی عراق یک کمربند امنیتی بر گرد بغداد پایتخت عراق ایجاد کرده است.

■ استراتژی رعب‌آفرینی

با پیچیده شدن وضعیت میدانی عراق، تروریست‌های داعش درصددند با دست زدن به بعضی اقدامات خشونت‌آمیز و صدور بیانیه در میان عراقی‌ها وحشت و رعب ایجاد کنند. طی یکی دو روز گذشته تصاویری دلخراش و غیرانسانی از اعدام دسته جمعی عده‌ای به دست داعش منتشر شده است که گفته می‌شود، قربانیان سربازان به اسارت درآمده ارتش عراق بودند. بان کی مون دبیر کل سازمان ملل دوشنبه گفت: گزارش‌ها درباره قتل عام سربازان دستگیر شده عراقی توسط شبه نظامیان گروه دولت اسلامی عراق و شام (داعش) به شدت نگران کننده است و عاملان این جنایت باید محاکمه شوند. سازمان دیدبان حقوق بشر نیز در گزارشی اعلام کرد که زنان استان نینوا پس از اشغال این استان توسط داعش در معرض هتک حرمت قرار دارند. در این گزارش نسبت به وضعیت زنان استان نینوا پس از اشغال بخش هایی از آن توسط گروه داعش هشدار داده شده است. در این گزارش آمده است که اشغال شهر موصل و بخش‌هایی از استان نینوا و ایجاد دادگاه‌هایی شرعی توسط داعش، زنان عراقی ساکن استان نینوا را تهدید می‌کند و این زنان نگران هستند از سوی تروریست‌های داعش در معرض تجاوز قرار گیرند. در ادامه گزارش گفته شده است که چهار زن عراقی پس از هتک حرمت توسط عناصر داعش در شهر موصل خودکشی کرده‌اند. از طرف دیگر اخبار رسیده از عراق حاکی از آن است که گروهک تروریستی «دولت اسلامی عراق و شام» موسوم به «داعش» در آخرین بیانیه خود مجدداً مدعی شد که به مقدسات شیعه حمله خواهد کرد و آنها را با خاک یکسان خواهد ساخت. یکی از سران داعش به نام «ابوبکر الدمشقی» گفت: ما به نجف که پایتخت «رافضی»ها است، حمله خواهیم کرد و سر مراجع شیعه را خواهیم برید. وی در ادامه افزود: ما سر [حضرت آیت الله] سیستانی را به ملک عبدالله (پادشاه عربستان سعودی) هدیه خواهیم داد. در اقدامی خشونت‌آمیز دیگر، گروه تروریستی داعش در عراق صبح روز دوشنبه به افراد خود در موصل دستور داده است تا کلیه کلیساهای این شهر را تخریب کنند. پیش از این تروریست‌ها یک کلیسای در حال ساخت را در منطقه الوحده در شرق موصل منفجر کردند.

■ خروج کارمندان سفارت امریکا

در پی تهدیدها و اقدامات خشونت‌آمیز تروریست‌ها دولت امریکا اعلام کرد که تدابیر امنیتی را در سفارت کشورش در بغداد تشدید و بعضی کارمندان خود را از عراق خارج می‌کند. جنیفر ساکی، سخنگوی وزارت خارجه امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: به دنبال افزایش بی‌ثباتی‌ها و خشونت‌ها در مناطق مهم کشور عراق، سفارت واشنگتن در بغداد در حال بازنگری در برخی موارد از جمله تعداد کارکنان مورد نیاز در بخش کنسولی با وزارت امور خارجه امریکاست. وی با اشاره به این نکته که برخی از کارکنان به طور موقت به کنسولگری کل امریکا در شهر بصره و اربیل یا به امان، پایتخت اردن فرستاده می‌شوند، گفت: برخی از کارمندان امنیتی دولت امریکا به کارمندان فعلی در بغداد اضافه خواهند شد. در همین حال منابع رسانه‌ای گزارش دادند، سفرای آلمان و اسپانیا در عراق، این کشور را به مقصد پایتخت‌های خود ترک کردند.

سنگاه

علی قنادی

موج دوم سلفیسم در خاورمیانه

جریان سلفی سرانجام روندهای استراتژیک خاورمیانه را، البته با اندکی تأخیر درک کرد. تقریباً در همان ماه‌های سال ۲۰۱۱ که امریکایی‌ها در حال تدوین استراتژی چرخش شرقی بودند، خاورمیانه در حال زایشی جدید بود، زایشی که روند تعاملی- تعارضی میان سه نیروی سیاسی اصلی، یعنی اسلام‌گرایی سکولار (ترکیه)، اسلام گرایی سلفی (عربستان) و اسلام گرایی شیعی (ایران) را کلید زد. محمد بوعزیزی در ۱۷ دسامبر ۲۰۱۰ در تونس دست به خودسوزی زد. این خودسوزی و اعتراضات پس از آن، منجر به سقوط زین‌العابدین بن علی در تونس شد و بعد، رژیم‌های مصر، یمن و لیبی سقوط کردند. برآیند این تحولات حاکم شدن (و تلاش برای حاکم شدن) جریان اخوان المسلمین در کشورهای عربی بود که موج اول تحولات بعد از ۲۰۱۱ را کلید زد. باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا در همین فضای ناپایدار بود که حمایت کاخ سفید را از این تحولات اعلام و سعی کرد سیاست خارجی امریکا را با روندهای جدید همراه کند: «من این را به صراحت می‌گویم که این یک اولویت اصلی است... از این به بعد، سیاست امریکا تقویت اصلاحات در سراسر منطقه و حمایت از گذار به سمت دموکراسی خواهد بود... بعد از چند دهه پذیرش جهان به شکلی که هست، حالا این شانس را داریم که جهان را در منطقه به آن صورتی که باید باشد، دنبال کنیم.»

روند تحولات در نتیجه اشتباهات فاحش اسلام‌گرایان میانه‌رو سنی و جان سختی سلفی ها، خیلی زود شکل و شمایلی متفاوت پیدا کرد. عزل محمد مرسی در جولای ۲۰۱۳ (تیرماه ۹۲) نقطه آغاز خیز جریان سلفی در منطقه بود. جریان سلفی که در فضای بعد از اعتراضات سال ۲۰۱۱ در کشورهای عربی، حالتی از بهت و حیرت به خود گرفته بود، خیلی زود دست به دومین بازسازی خود بعد از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ زد و خیزش خود را با تلاش برای سقوط حکومت علوی سوریه، هرچند به صورت نافرجام دنبال کرد. حالا این خیز سلفی‌ها در عراق اوج گرفته، شکل و شمایلی نمایان و جاه طلبانه‌تر یافته و در قالب عملیات داعش به عراق خودنمایی می‌کند. سلفی‌ها یک بار بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱، در افغانستان صاحب امارت شدند و حالا سودای حکومتی گسترده‌تر را از شرق مدیترانه تا شرق عراق در سر می‌پرورند. البته امارات مورد ادعای داعش در برخی موارد تا مناطق شرقی هند نیز می‌رسد.

جریان سلفی خاورمیانه یک بار با فاصله‌ای شش ساله بعد از جنگ سرد، سمت و سوی استراتژیک تحولات خاورمیانه را درک و با امارت‌سازی در افغانستان (۱۹۹۶) سعی کرد برای این تحولات سمت و سو مشخص کند، ولی در سال ۲۰۰۱ بساط آن برچیده شد. سلفی‌ها حالا هم با فاصله‌ای سه ساله از شروع روندهای جدید خاورمیانه (۲۰۱۱) سمت و سوی تحولات و معانی و مفهوم تلویحی چرخش شرقی امریکا و خلا احتمالی ناشی از آن را درک کرده‌اند و بار دیگر سودای امارت‌سازی دارند. بر خلاف سال ۲۰۰۱ که جورج بوش به افغانستان حمله برد، امریکایی‌ها این بار خود را در «سمت امن تاریخ» محسوب می‌کنند. چارچوب کلی سیاست خارجی امریکا در برخورد با تحولات خاورمیانه، همان جمله‌ای است که اوباما در جریان اقدام نظامی علیه لیبی به زبان آورد: «استفاده یکجانبه از زور در موارد تهدید مستقیم و استفاده چندجانبه از زور در تهدیدهای غیر مستقیم.» او در واکنش به تحولات عراق بعد از حمله داعش به صراحت گفت که قصد ندارد نیروهای امریکایی را در عراق درگیر کند و کمک‌های امنیتی به دولت مالکی را هم به «اصلاحات سیاسی» و «تصمیم‌های سخت رهبران عراقی» موکول کرد. مشخص است که منظور رئیس جمهور امریکا از اصلاحات در جایی مانند عراق، حرکت به سمت یک نظام سیاسی باز تر نیست، بلکه حرکت به سمت یک نظام فدرالی، یا همان چیزی است که چند سال قبل، جوبایدن معاون او، آن را مطرح کرده بود. نیویورکر روز ۱۳ ژوئن برخورد اوباما با چالش داعش را به خوبی توصیف کرده و نوشته که اوباما به عراقی‌ها می‌گوید «حالا این دیگر مشکل خودتان است».

به نظر می‌رسد امریکایی‌ها سعی دارند از تهدید عینی داعش استفاده کنند و حکومت عراق را برای حرکت به سمت فدرالی شدن تحت فشار بگذارند. حتی اگر فرض کنیم که حرکت به سمت عراق فدرالی درست است، امریکایی‌ها آن را در زمانی خطرناک و در برخورد با موضوعی خطرناک‌تر پیش کشیده‌اند. داعش، موج دوم و شاید خطرناک‌تر جریان سلفی خاورمیانه برای امارت‌سازی است که روندهایی مانند فدرالیسم اصولا برایش معنی و مفهومی ندارد. این مار بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱، از افغانستان بیرون زد ولی در سایه استراتژی مداخلاتی امریکا، سر و دم این مار، حالا از نیجریه و کنیا تا سوریه، لبنان، عراق، پاکستان، افغانستان و مناطق جنوب غربی چین را تکان می‌دهد.

خبر

شبه نظامیان الشباب ۴۸ نفر را در کنیا به قتل رساندند

بر اثر حمله شبه نظامیان الشباب به اماکن اداری و عمومی یک شهر ساحلی در کنیا که چند ساعت به طول انجامید ۴۸ نفر کشته و ده‌ها تن دیگر زخمی شدند.

به گزارش جوان، شبه نظامیان سومالیایی عصر یک شنبه با حمله به رستوران ها، بانک ها، مراکز پلیس و ساختمان‌های دولتی در شهر امپکتونی واقع در ساحل کنیا ده‌ها نفر از مردم این شهر را به قتل رساندند. به گزارش بی‌بی سی، به گفته مقامات پلیس کنیا حدود ۵۰ شبه نظامی که صورت خود را پوشانده بودند پس از انداختن مواد منفجره به داخل مراکز پلیس، به این مکان‌ها وارد شدند و سلاح‌ها و تجهیزات نظامی را ربودند و پس از آن بدون هدف به سوی غیرنظامیان شلیک کردند. به گفته شاهدان عینی، برخی از قربانیان این حمله در کافه‌ها و هتل‌ها مشغول تماشا کردن بازی‌های جام جهانی فوتبال بودند. بنا به گفته شاهدان، مردان مسلح پیش از ورود و دزدیدن سلاح از مرکز پلیس با مواد منفجره به آن حمله کردند. یک مقام پلیس به واشنگتن پست گفت که شبه نظامیان با حمله به لابی هتلی با نام «بریز ویو» مردها را بیرون برده و زنان را وادار کرده‌اند به تماشای کشته شدن آنها بپردازند. کنیا اخیرا به خاطر هشدار در مورد طرح حمله شبه نظامیان الشباب به این کشور در حال آماده‌باش بوده است. بریتانیا و امریکا نیز به شهروندان خود توصیه کرده‌اند تا حد ممکن از سواحل کنیا دور بمانند. کنیا از سال ۲۰۱۱ که نیروهایش برای مبارزه با شبه نظامیان الشباب وارد سومالی شدند، هدف حملات متعدد این گروه بوده است. گروه تروریستی مذکور نیز در واکنش به این اقدام کنیا، وعده انتقام داد و از آن زمان تاکنون سلسله حملاتی را در خاک کنیا به اجرا درآورده است که از آن جمله می‌توان به حمله سپتامبر گذشته به بازاری در نایروبی اشاره کرد که طی آن ۶۷ نفر کشته شدند. همچنین ماه گذشته فوآد محمد خلف یکی از سرکردگان ارشد الشباب در پیامی رادیویی جنگجویان خود را به حمله به کنیا فراخواند. اقدامات گروه‌های تروریستی در مناطق مختلف جهان اکنون به معضلی بزرگ برای کشورها تبدیل شده است. این گروه‌ها بدون هیچ واهمه‌ای به کشتار عظیم مردم دست می‌زنند. اقدامات گروه تروریستی دولت اسلامی عراق و شام (داعش) در عراق و سوریه در ماه‌های اخیر و اقدام گروه تروریستی بوکوحرام در ربودن ۳۰۰ دانش‌آموز در نیجریه سبب شده تا گروه‌های تروریستی دیگر در سراسر جهان نیز با گستاخی تمام به اقداماتی از این قبیل دست بزنند. استفاده گسترده داعش از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی و انتشار جنایات خود در این رسانه‌ها و پخش اخبار این گروه در رسانه‌های مهم جهان نیز انگیزه لازم را برای گروه‌های تروریستی فراهم کرده است. از طرفی حمایت همه‌جانبه کشورهای غربی از تروریست‌های سوریه نیز انگیزه لازم برای قدرت گیری این گروه‌ها را فراهم می‌کند تا با دریافت کمک مالی غرب اهداف خود را به پیش ببرند.